

Τάσος Ανθουλιάς

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

Από τους πρώτους κατοίκους της
ως το 1975 μ.Χ.

Μια προσπάθεια να παρουσιαστεί η ιστορία της Ισπανίας
με πολύ απλά κείμενα και χαρακτηριστικές εικόνες
ώστε να γίνει αντιληπτή η εξέλιξη της πραγματικότητας
και ο εντοπισμός βασικών στοιχείων και αλλαγών.

ΧΕΛΙΔΟΝΙ 2023

15.000 χρόνια πριν. Οι τοίχοι του μεγάλου σπήλαιου της Αλταμίρα είναι γεμάτοι από ζωγραφιές και χαράγματα εικόνων ζώων: αλόγων, ελαφιών και κυρίως βίσωνων.

2.000 π.Χ. Το κοιμητήριο στο Λος Μιλαρές της Ισπανίας περιλαμβάνει περισσότερους από 100 κυψελωτούς τάφους.

1.300 π.Χ. Έμποροι από τις Μυκήνες φτάνουν μέχρι την Ισπανία και έχουν επαφές με νεολιθικές κοινωνίες βαθιά μέσα στην Ευρώπη.

500 π.Χ. Οι Κέλτες, κινούμενοι δυτικά από την κεντρική Ευρώπη, εγκαθίστανται στη Γαλλία και στη βόρεια Ισπανία.

240 π.Χ. Η Ισπανία με τα ορυχεία χρυσού, ασημιού και χαλκού γίνεται περιοχή διεκδίκησης από τους Ρωμαίους και τους Καρχηδόνιους.

105 μ.Χ. Μια γέφυρα στην Αλκαντάρα στέκεται ακόμα σαν εξαιρετικό παράδειγμα της τεχνολογίας των Ρωμαίων.

406. Οι Βάνδαλοι μπαίνουν στην Ισπανία από όπου οι Βησιγόθοι σύντομα τους σπρώχνουν στην Αφρική.

550. Μέχρι τώρα το μεγαλύτερο μέρος της Ισπανίας είναι στα χέρια των Βησιγόθων αν και κατά διαστήματα οι Βυζαντινοί είχαν κατακτήσει κάποιες περιοχές.

711. Οι Μουσουλμάνοι Άραβες περνούν από τη Βόρεια Αφρική στην Ισπανία και διώχνουν τους Βησιγόθους από το Τολέδο.

800. Οι Εβραίοι ευημερούν στις αυτοκρατορίες των Μουσουλμάνων και των Καρλομάγνων σχηματίζοντας ισχυρές κοινότητες στην Ισπανία και στη Γερμανία.

825. Η ανακάλυψη των υποτιθέμενων λειψάνων του Αποστόλου Ιάκωβου στο Σαντιάγκο Ντε Κομποστέλα δημιουργεί ένα νέο κέντρο προσκυνήματος στην Ευρώπη.

1000. Το πρώτο εικονογραφημένο εγχειρίδιο χειρουργικής γράφεται από τον Αμπούλ Κασίμ, έναν Άραβα γιατρό στην Κόρντοβα.

1085. Ο Αλφόνσο ο έκτος της Καστίλης παίρνει το Τολέδο από τους Μουσουλμάνους, αλλά συνεχίζει την παράδοση της θρησκευτικής ανεκτικότητας.

1094. Ο Ροντρίγκο Ντιάζ, γνωστός ως Ελ Σιντ, καταλαμβάνει τη Βαλένθια, διώχνοντας τους Μουσουλμάνους.

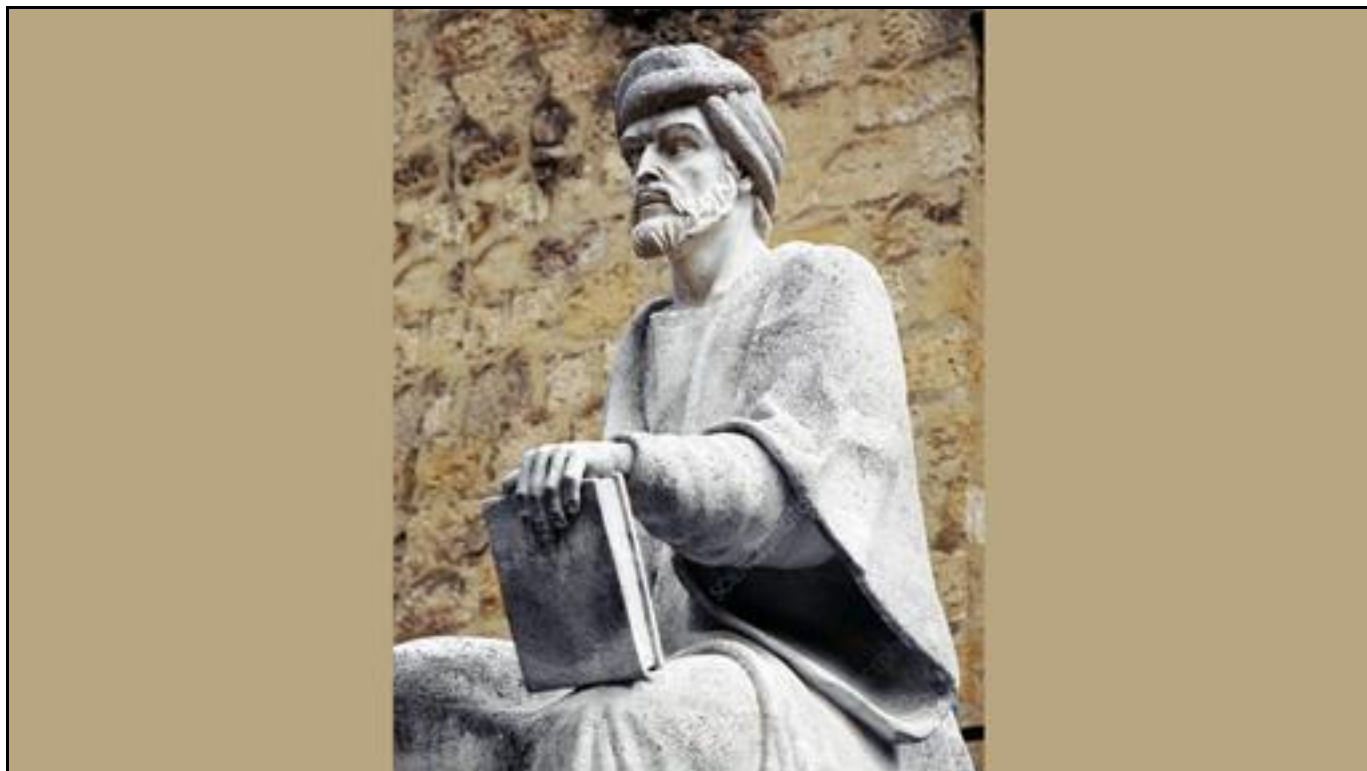
1147. Οι Αλμοάδες, ένα μαροκινό βερβερικό μουσουλμανικό κίνημα, καταλαμβάνει τη Σεβίλλη, την οποία κάνει πρωτεύουσά του στην Ισπανία.

1179. Οι βασιλείς της Καστίλης και της Αραγωνίας συμφωνούν σε ένα σχέδιο συνεργασίας εναντίον των Μουσουλμάνων.

1180. Στην Κόρδοβα ο Μουσουλμάνος φιλόσοφος και γιατρός Αβερρόης γράφει σοβαρά σχόλια πάνω στο έργο του Αριστοτέλη – σχόλια που επηρέασαν τη Μεσαιωνική Ευρώπη.

1232. Ιδρύεται το βασίλειο της Γρανάδας με πρώτο βασιλιά έναν Βέρβερο ευγενή, τον Μοχάμεντ τον πρώτο.

1238. Αρχίζει να κατασκευάζεται στη Γρανάδα το παλάτι-φρούριο για τους Μουσουλμάνους βασιλείς.

1250. Στο Τολέδο δημιουργείται ένα σχολείο για μετάφραση κλασικών ελληνικών κειμένων από την Αραβική έκδοσή τους στα Λατινικά.

1469. Ο γάμος του Φερδινάνδου και της Ισαβέλλας ενώνει τα βασίλεια της Αραγωνίας και της Καστίλης δημιουργώντας ουσιαστικά την Ισπανία.

1478. Συγκροτείται η Ισπανική Ιερά Εξέταση από τον Φερδινάνδο και την Ισαβέλλα, με την έγκριση του Πάπα Σίξτου του τέταρτου. Μετά την εκτόνωση των θρησκευτικών διαμαχών κατά τον 17ο αιώνα, η Ισπανική Ιερά Εξέταση μετεξελίχθηκε σταδιακά σε μυστική αστυνομία ενάντια σε εσωτερικές απειλές κατά του κράτους.

1492. Ο στρατός του Φερδινάνδου και της Ισαβέλλας κατακτά τη Γρανάδα ολοκληρώνοντας την απομάκρυνση των Μουσουλμάνων από την Ισπανία.

1492. Ο Φερδινάνδος και η Ισαβέλλα πείθονται από έναν μοναχό και εκδιώκουν από την Ισπανία όλους τους Εβραίους (περίπου 160.000) γιατί δεν πρόκειται να προσηλυτιστούν στον Χριστιανισμό. Τους υποδέχεται στην Κωνσταντινούπολη ο Τούρκος σουλτάνος.

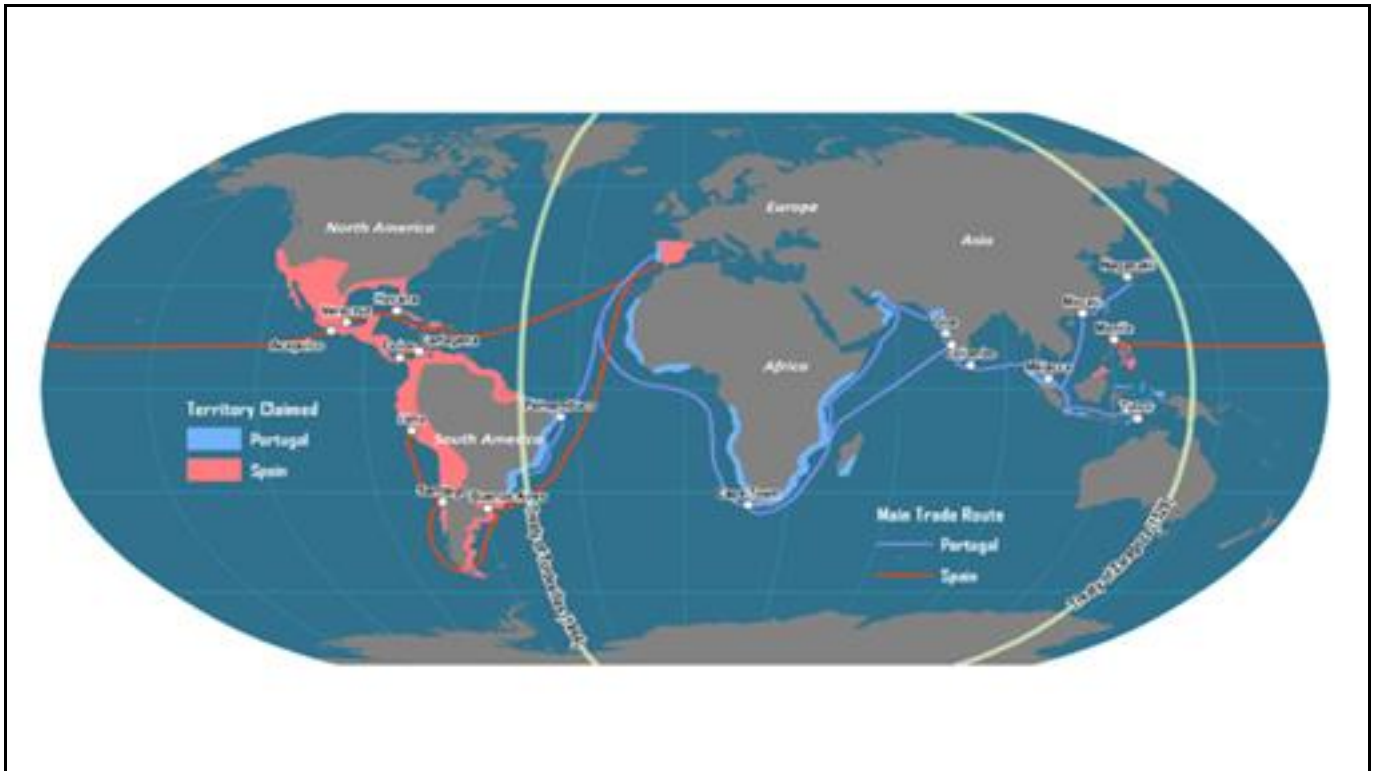
1492. Ο Χριστόφορος Κολόμβος ξεκινά από την Ισπανία και ταξιδεύει δυτικά.

1493. Ο Κολόμβος γυρίζει από το ταξίδι του προς τη Δύση και μιλά για τις μεγάλες ανακαλύψεις του.

1493. Ο Πάπας Αλέξανδρος ο έκτος χαράζει μια γραμμή στον Ατλαντικό χωρίζοντας τις νέες ανακαλύψεις μεταξύ Ισπανίας (δυτικά) και Πορτογαλίας (ανατολικά).

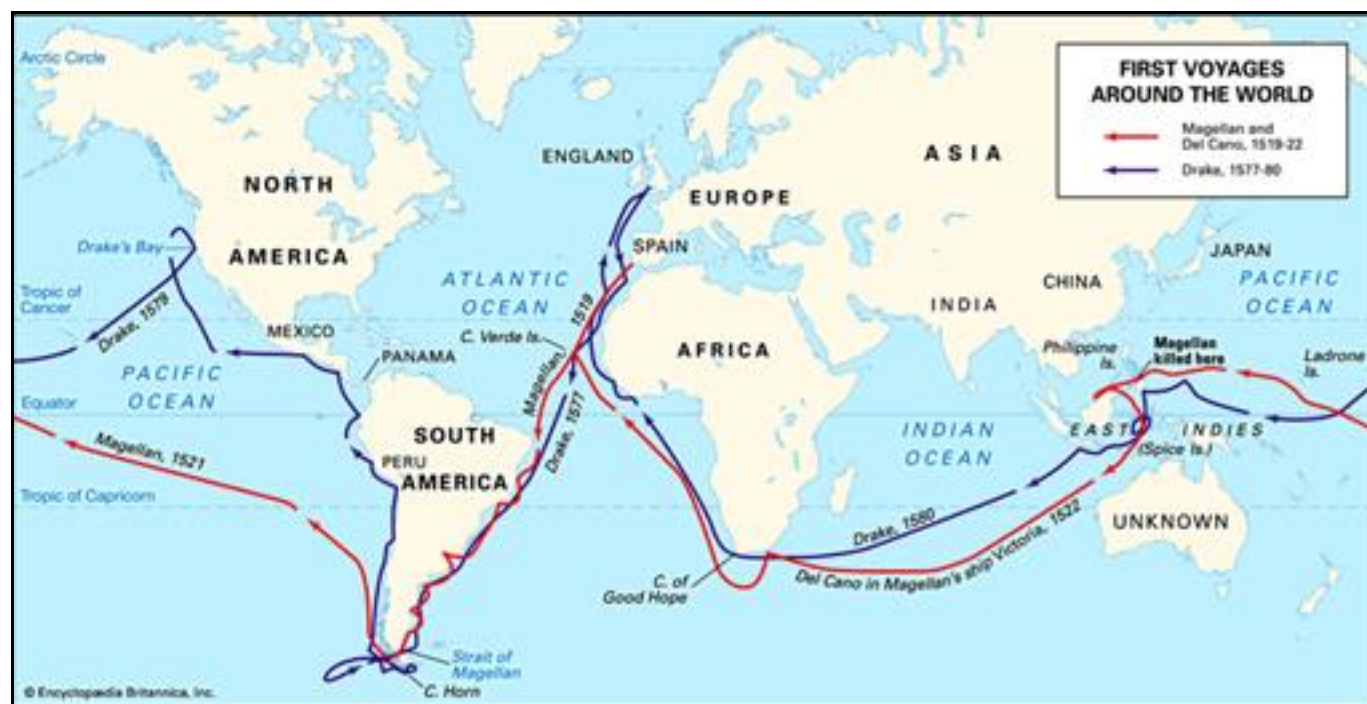
1496. Ο Φίλιππος, διάδοχος του Αυστριακού θρόνου, παντρεύεται την Ιωάννα, μια κόρη του Φερδινάνδου και της Ισαβέλλας, δημιουργώντας συζυγικές συμμαχίες.

1516. Ο θάνατος του Φερδινάνδου έχει ως αποτέλεσμα η Ισπανία να γίνει μέλος της αυτοκρατορίας των Αψβούργων.

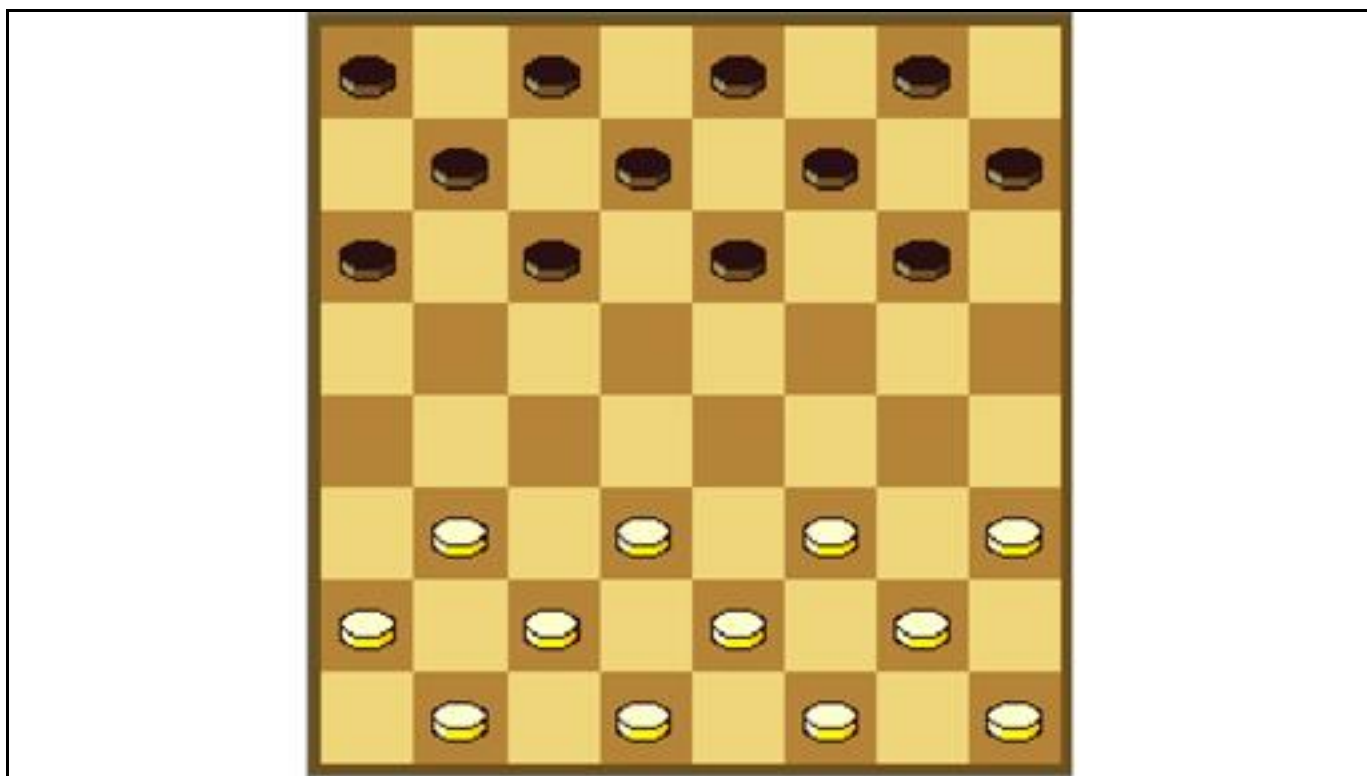
1519. Ο Μαγγελάνος ξεκινά από τη Σεβίλλη για να κάνει τον γύρο του κόσμου.

1525. Οι Μουσουλμάνοι όλης της Ισπανίας διατάσσονται να γίνουν Χριστιανοί ή να φύγουν από την Ισπανία.

1547. Κυκλοφορεί το πρώτο βιβλίο για το παιχνίδι της ντάμας.

1563. Ο Φίλιππος ο δεύτερος αρχίζει την κατασκευή του παλατιού και μοναστηριού γνωστού ως Εσκοριάλ.

1571. Ο Ισπανός καπετάνιος Λεγκάζπι ορίζει ως πρωτεύουσα τη Μανίλα και δίνει στα γύρω νησιά το όνομα Φιλιππίνες από το όνομα του βασιλιά Φίλιππου του δεύτερου.

1571. Οι Φιλιππίνες περνούν στην ευθύνη του Ισπανού κυβερνήτη της Νέας Ισπανίας με έδρα την πόλη του Μεξικού.

1577. Ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος πηγαίνει στην Ισπανία όπου γίνεται γνωστός ως El Greco.

1588. Ο πιο ευέλικτος Αγγλικός στόλος καταστρέφει την Ισπανική Αρμάδα, παρουσιάζοντας μια νέα τακτική ναυτικού πολέμου.

1605. Ο Μιγκέλ ντε Θερβάντες δημοσιεύει το πρώτο μέρος του Δον Κιχώτη.

1623. Ο Ντιέγκο Βελάσκουεθ γίνεται ο επίσημος ζωγράφος του βασιλιά της Ισπανίας και παραμένει σ' αυτή τη θέση τριάντα εννιά χρόνια, μέχρι τον θάνατό του.

1668. Η Ισπανία τελικά αποδέχεται την ανεξαρτησία του βασιλείου της Πορτογαλίας μετά από έναν αιώνα Ισπανικής κυριαρχίας.

1739. Η Βρετανία κηρύσσει τον πόλεμο στην Ισπανία. Έναν πόλεμο που ονομάστηκε «ο πόλεμος του αυτιού του Τζένκινς» και κράτησε εφτά χρόνια.

Ο κάπτεν Τζένκινς
δείχνει
το κομμένο του
αυτί
από έναν Ισπανό.

1763. Στη συνθήκη του Παρισιού η Ισπανία δίνει τη Φλόριντα στους Βρετανούς ολοκληρώνοντας την κυριαρχία των Βρετανών σε όλη την ανατολική ακτή της Βόρειας Αμερικής.

1775. Ο Φρανσίσκο ντε Γκόγια αρχίζει μια σειρά από σχέδια για ταπισερί για το βασιλικό εργοστάσιο κατασκευής ταπισερί.

1786. Ο Φρανσίσκο ντε Γκόγια γίνεται ο επίσημος ζωγράφος της Αυλής του βασιλιά της Ισπανίας Κάρολου του τρίτου.

1808. Ο Γαλλικός στρατός μπαίνει στη Μαδρίτη. Ο Ναπολέων δίνει στον αδελφό του, Ιωσήφ Βοναπάρτη, τον θρόνο της Ισπανίας.

1814. Ο Φερδινάνδος ο έβδομος αποκαθίσταται στην Ισπανία.

1875. Η επιστροφή στην Ισπανία του Αλφόνσου του δωδέκατου δίνει ένα τέλος στις επίσταρα χρόνια βεντέτες μεταξύ των βασιλιάδων της Ισπανίας.

1878. Τελειώνει ο δεκαετής πόλεμος στην Κούβα με την υπόσχεση των Ισπανών για την κατάργηση της δουλείας.

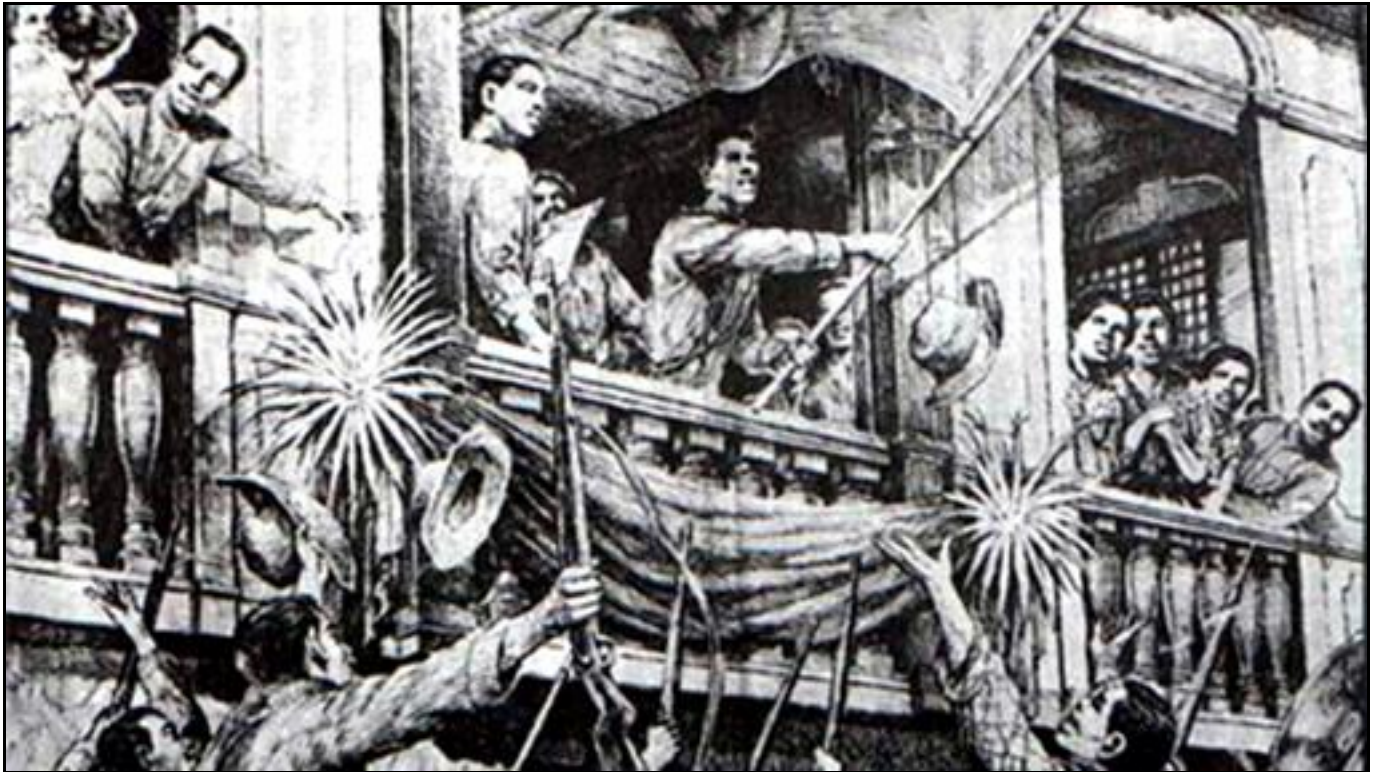
1884. Η Ισπανία αρχίζει να δημιουργεί αποικίες στη δυτική Σαχάρα.

1895. Δημιουργείται το εθνικιστικό κόμμα των Βάσκων στη Βορειοδυτική Ισπανία με συνεχή δημιουργία αναταραχών.

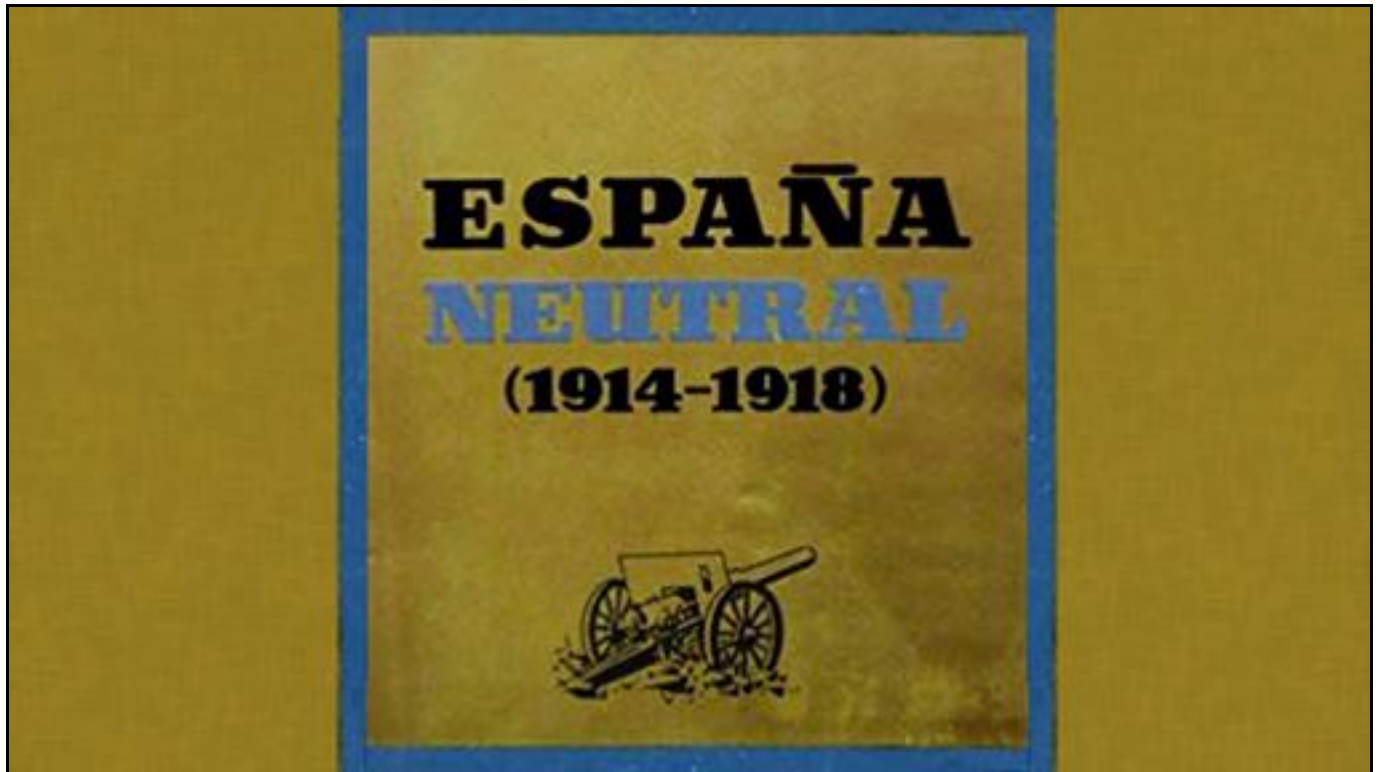
1898. Οι Φιλιππίνες διακηρύσσουν την ανεξαρτησία τους από την Ισπανία.

1898. Στη συνθήκη του Παρισιού που έληξε τον Ισπανο-Αμερικανικό πόλεμο η Ισπανία δίνει στις Ηνωμένες Πολιτείες το Πουέρτο Ρίκο και την Κούβα.

1914. Η Ισπανία δηλώνει την ουδετερότητά της στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο.

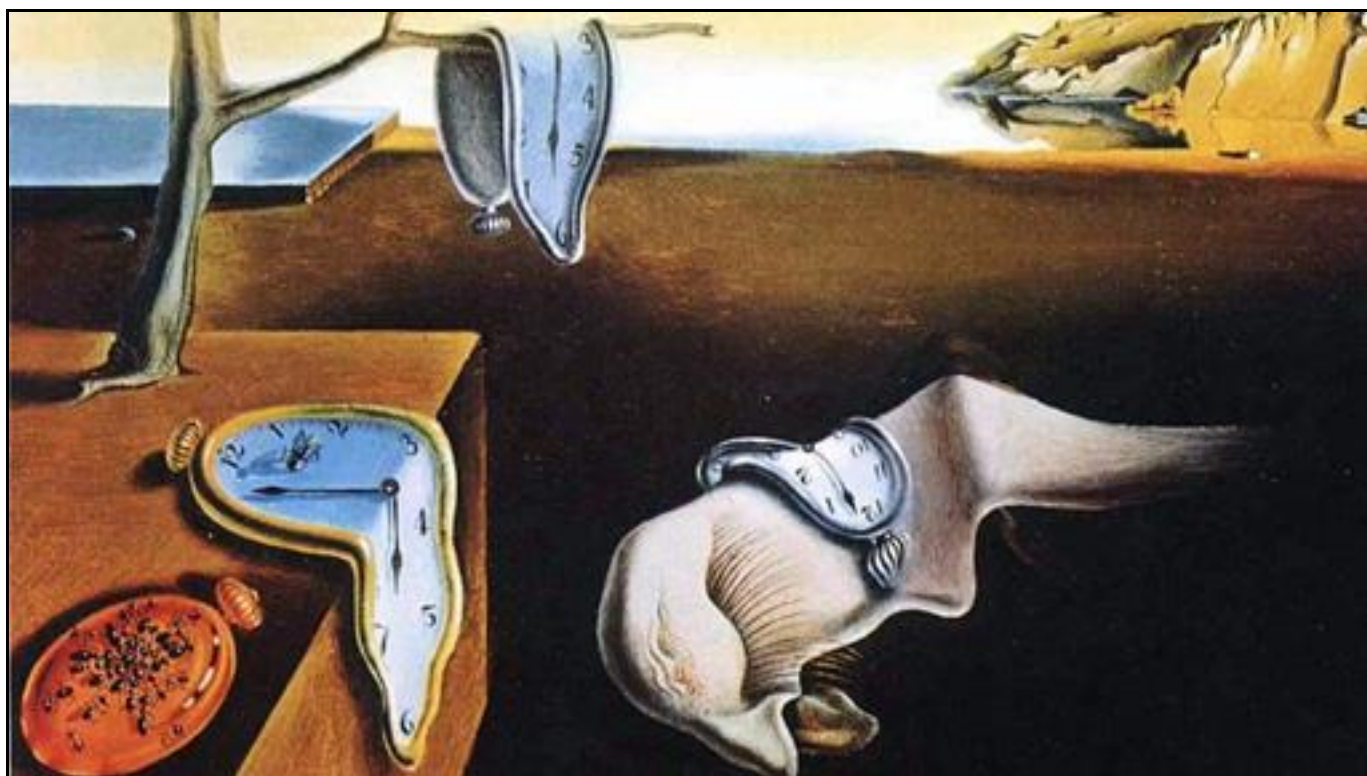
1925. Ο Χουάν Μιρό εντάσσεται στους σουρεαλιστές και ζωγραφίζει το «Καρναβάλι του Αρλεκίνου».

1928. Ο Λουίς Μπουνιουέλ με τον Σαλβαντόρ Νταλί γυρίζουν την ταινία «Ένας Ανδalousιανός σκύλος», το πρώτο σουρεαλιστικό φιλμ.

1931. Ο Σαλβαντόρ Νταλί παρουσιάζει τον πίνακά του με τα ρολόγια.

1933. Ο Φεντερίκο Γκαρθία Λόρκα γράφει το έργο του «Ο ματωμένος γάμος».

1936. Αρχίζει ο εμφύλιος πόλεμος στην Ισπανία με αρχηγό των εθνικιστών τον Φρανσίσκο Φράνκο.

1936. Τον πρώτο μήνα του εμφυλίου πολέμου συλλαμβάνεται και εκτελείται ο Λόρκα. Ο τάφος του δεν βρέθηκε ποτέ.

1937. Γερμανικά αεροπλάνα βομβαρδίζουν τη Γκουέρνικα, πρωτεύουσα των Βάσκων, βοηθώντας τον Φράνκο στον εμφύλιο πόλεμο. Ο Πικάσο ζωγραφίζει τα αποτελέσματα του βομβαρδισμού.

1939. Τελειώνει ο Ισπανικός εμφύλιος πόλεμος με τον Φράνκο στην απόλυτη εξουσία.

1939. Ισπανία και Πορτογαλία ανακοινώνουν πως θα μείνουν ουδέτεροι στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο που φαίνεται να ξεκινά.

1960. Ο εικοσάχρονος Πλάθιντο Ντομίνγκο τραγουδά για πρώτη φορά την Τραβιάτα.

1971. Ο ενενηνταπεντάχρονος τσελίστας Πάμπλο Καζάλς διευθύνει στη Νέα Υόρκη τον ύμνο των Ηνωμένων Εθνών.

1975. Πεθαίνει ο Φράνκο και αναλαμβάνει επικεφαλής του κράτους ο Χουάν Κάρλος απόγονος του θρόνου των Βουρβόνων.

